

Muistiliiton kannanotto selvitysmiehen raporttiin vammaispalvelujen vaihtoehtoisista säästöistä

Selvitysmies ehdottaa raportissaan (STM 2016:58), että ne henkilöt, jotka ovat tulleet vammaispalvelulain (VPL) tai tulevaisuudessa vastaavan lain nojalla oikeutetuksi kuljetuspalveluun, säilyttävät ikääntyessäänkin tämän oikeuden edelleen erityislain mukaisesti. Jos toimintarajoite ja vaikeus käyttää julkista joukkoliikennettä johtuisi pääosiltaan korkeasta iästä, ei henkilöllä olisi oikeutta vammaispalvelulain mukaisiin liikkumisen palveluihin.

Muistisairaudet eivät ole ikääntymisestä johtuvia vaan neurologisia sairauksia, jotka heikentävät muistia ja muita kognitiivisia toimintoja. Muistiliitto korostaa, että subjektiivinen oikeus kuljetuspalveluihin täytyy vammaispalvelulain perusteella säilyä myös niillä muistisairailla henkilöillä, jotka ovat VPL:n mukaisesti sen joskus saaneet ja jotka täyttävät lain edellytykset.

Muistiliitto on selvitysmiehen kanssa samaa mieltä siitä, että myös korkeassa iässä oleville täytyy turvata mahdollisuus tärkeisiin ja keskeisiin palveluihin. Vanhuspalvelulaki ja nykyinen sosiaalihuoltolaki eivät aina anna riittävää turvaa.

Ikääntymiseen liittyvien sairauksien määrittely on ongelmallista ja tulevassa laissa tulisi ottaa selkeästi kantaa siihen, miten arviointi tulisi tehdä aina yksilöllisesti asiakkaan iästä ja diagnoosista riippumatta.

Tavoite vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuudesta ja osallisuudesta yhteiskunnassa on erittäin tärkeä. Ongelmia on muun muassa siinä, että nykyisessä lainsäädännössä psyykkiset, neurologiset, neuropsykologiset ja kommunikaatioon liittyvät toimintarajoitteet ovat jääneet huomioimatta palveluissa ja arvioitaessa niiden tarvetta.

Helsinki 26.10.2016

Eila Okkonen
toiminnanjohtaja

Minna Teiska
kehittämispäällikkö

Muistiliitto ry on valtakunnallinen keskusliitto, joka toimii muistisairaiden ja heidän läheistensä kansanterveys-, potilas- ja edunvalvontajärjestönä. Liiton tarkoituksena on edistää heidän elämänlaadun ja hyvinvoinnin yleisiä edellytyksiä.

Muistiliiton kommentit pohjautuvat muistisairaiden ja heidän läheistensä kanssa tehtyyn kehittämistyöhön, joka viestii ja välittää heidän autenttisia kokemuksiaan, tarpeitaan ja tahtoaan.
